

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman 2022 toteutuminen ja valvontaohjelma vuodelle 2023

Elinvoimalautakunta 16.03.2023 § 18
94/11.01.04/2023

Valmistelija

Ympäristötarkastajat Leena Karppinen ja Jouni Hoffrén

Ympäristönsuojelulain (YsL 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma, sekä jätelain 124 §:n mukaan kunnan on laadittava valvontasuunnitelma ko. pykälän mukaisista kunnan valvonnassa olevista jätehuollon kohteista. Suunnitelmat voidaan yhdistää samaan valvontasuunnitelmaan. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa kuvataan tämän lisäksi valvonnan järjestäminen ja riskiarvioinnin perusteet sekä valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma vuosille 2023-2025 on hyväksytty elinvoimalautakunnan kokouksessa 15.12.2022. Jätelain mukainen valvontasuunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi (JL 124 §).

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168 §:n sekä jätelain 124 § mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkistuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Kunnan valvontaohjelmaan ei sisälly ELY-keskuksen valvontaan kuuluvat lupavelvolliset toiminnot, vaikka kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääsääntöisesti osallistuukin ELY-keskuksen tekemille tarkastuksille.

Valvonnan maksullisuus

Suunnitelmakauden valvontaohjelmaan sisältyvistä valvontatarkastuksista ja muista ohjelman mukaisista valvontatoimenpiteistä voidaan ympäristönsuojelulain 205 §:n ja jätelain 124 §:n perusteella periä maksu.

Ympäristönsuojelulain ja jätelain mukaiset valvontamaksut on päätetty elinvoimalautakunnan 14.4.2021 hyväksymässä ympäristönsuojeluviranomaisen taksassa. Valvontaohjelman mukaisen ympäristönsuojelulain mukaisen tarkastuksen maksu on tällä hetkellä 570,00 euroa ja jätelain mukaisen tarkastuksen maksu 500 euroa. Niin sanotuille mikroyrityksille (YsL 206 §) tehtävistä tarkastuksista perittävästä tarkastusmaksusta vähennetään 25 %.

Vuoden 2022 valvontaohjelman toteutuminen

Vuoden 2022 valvontaohjelma on hyväksytty elinvoimalautakunnassa 3.11.2021. Sen mukaan ympäristölupavelvollisten ja rekisteröityjen toimintojen seuranta tehdään satunnaisotannalla ja vuosiraportointia seuraamalla. Valvottavat kohteet ovat pääosin eläinsuojia, murskaus- ja louhintayrityksiä, rekisteröityjä toimintoja. Lisäksi valvotaan maa-ainesalueita. Tällöin on kirjattu, että ympäristölupavelvollisia ja rekisteröityjä toimintoja oli vuonna 2022 17 kpl ja maa-aineskohteita 15 kpl. Kappalemääriä suunnitelluille tarkoituksille ei ollut kirjattu.

Tarkastuksia toiminnassa olevilla maa-aineslupakohteilla tehtiin 14 kpl. Lisäksi tehtiin tarkastuksia esim. vireillä olevien lupa- ja valvonta-asioiden vuoksi. Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastuksia tehtiin Rautavaaralla yhteensä 12 kpl.

Valvontaohjelma vuodelle 2023

1. Ympäristönsuojelulain mukaiset kohteet

Vuoden 2023 alussa ympäristölupavelvollisten ja rekisteröityjen toimintojen lukumäärä toimialoittain, niiden toimialakohtainen tarkastusväli sekä vuodelle 2023 suunnitellut tarkastukset ovat seuraavat

	Toimiala	Tarkastusväli (vuotta) (*)	Kohteiden luku-määrä (kpl)	Suunniteltujen tarkastusten määrä vuonna 2023 (kpl)
	Energiantuotanto	5	1	
	Jakeluasemat	5	1	
	Kivenlouhimot ja -murskaamot	5	7	2
	Eläinsuojat ja turkistarhat	5	6	3
	Moottoriurheilu- ja ampumaradat	3	1	
YHTEENSÄ			16	

(*) = laitospohjaisesta tarkastusväli voi olla lyhyempi esim. pohjavesialueilla tai kohteen kokoon perustuen, tarkastusväli voi olla myös pidempi esim. hyvään tarkastushistoriaan perustuen

2. Maa-aineslupakohteiden valvonta

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi, ottaen huomioon luvan saajan järjestämä oma valvonta ja asiantuntemus sekä ottamistoiminnan laatu laajuus. Asetuksen mukaisesti kaikilla lupa-alueilla tehdään alkutarkastus ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä ja lopputarkastus, kun ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Valvottavia ottoalueita on vuoden 2023 alussa 15 kpl. Maa-ainesten ottokohteita tarkastetaan riskiluokituksen perusteella vuonna 2023 4 kpl.

3. Jätelain mukainen valvonta

Jätelain 124 §:n mukaan toiminnot ja laitokset, joissa muodostuu vaarallisia jätteitä sekä esimerkiksi keräystä harjoittavat sekä jätteen välittäjänä toimivat tulee tarkastaa määrävälein asianmukaisesti.

Jätelain mukaan kunnan valvontasuunnitelmaan on sisällytettävä toiminnot ja laitokset, joihin liittyy tai voidaan perustellusti olettaa liittyvän jätteen kansainvälisiä siirtoja, sekä jätelain 100 §:n mukainen jätteen ammattimainen keräystoiminta.

Viranomaisten valvontatieto perustuu erityisesti toiminnanharjoittajien ilmoituksiin, yleisöilmoituksiin, toiminnanharjoittajan määräaikaissraportointeihin, taloudellista tilannetta kuvaavaan riskimittariin ja ympäristön tilaa koskevien raporttien seurantaan sekä niiden arvioimiseen.

Jätelain mukaiset tarkastukset	Kohteita	Suunniteltuja	
tarkastuksia			
vuonna 2023			
Jätelain 100 § nojalla rekisteröidyt kohteet		1	1
Asuinkiinteistöjen kompostointitarkastukset		364	
Muut jätehuolto- tarkastukset	10-30		

Esittelijä Elinvoimajohtaja Antti Pietarinen

Päätösehdotus Elinvoimajohtaja esittää, että lautakunta merkitsee tiedoksi ympäristönsuojelun valvontaohjelman toteutuman vuodelta 2022 ja valvontaohjelman vuodelle 2023.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.